

Růže malokvětá

Rosa micrantha Sm.

Stupeň ohrožení: C2

POPIS

Keř dorůstající výšky i přes 2 m. Větve jsou zpravidla ostnitě, ostny hákovitě zahnuté, většinou stejnotvaré. Mezi velkými ostny vyrůstají nepravidelně jehlicovité ostence a štětiny. Listy se 2-3 jařmy, lístky okrouhlé, vejčité až široce eliptické, vrchol čepele zašpičatělý. Na okraji jsou lístky dvakrát zubaté, zuby jsou opatřeny na obvodu i špičce žlázkami. Báze čepele je zaokrouhlená nebo široce klínovitá. Na líci je čepel většinou lysá a bez žlázek, žlásky na rubu jsou přisedlé a jejich silice voní po jablkách. Drobné květy jsou zbarveny bledě růžově, vyrůstají jednotlivě nebo v chudých květenstvích, jsou slabě vonné a rozkvétají od poloviny června až do července. Žláznaté, chudě zpeřené kališní lístky se po odkvětu ohýbají zpět a brzy opadávají. Čnělek je nápadně málo, jsou zpravidla lysé nebo jenom řídce chlupaté. Vejcovité nebo úzce elipsoidní šípky jsou drobné (1-1,5 cm), červené, měknoucí, lysé, jen někdy na bázi žláznaté, ale plodní stopky jsou téměř vždy hustě krátce stopkatě žláznaté.

Od podobných aromatických růží ji lze rozlišit nejlépe podle kališních lístků. Růže oválnolistá je má vzpřímené a vytrvávající, má též častěji vícekvětá květenství, růže vinná má kališní lístky též vzpřímené nebo rozestálé a vytrvávající, květy má sytě růžové a též ve vícekvětných květenstvích. Růže polní má eliptické zašpičatělé lístky a bílé květy. Růže plstnatá má po obou stranách hustě chlupaté listy, chlupaté čnělky.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Teplomilná růže výslunných poloh, zpravidla na vápencových podkladech. Najdeme ji v křovinách na mezích, pastvinách, opuštěných vinicích, travnatých a křovinatých svazích od nížin do pahorkatin, často spolu s *Rosa rubiginosa*, *R. agrestis* apod., v nadmořských výškách do 450 m. Roste ve společenstvech řádu *Prunetalia* či svazu *Bromion erecti*.

ROZŠÍŘENÍ

Celkově je rozšířena v západní a jižní Evropě, částečně ve střední Evropě a dále v severozápadní Africe. Východní hranice je nejistá díky možnosti záměn s jinými taxony. V České republice roste velmi řídce, vzácně. Hojnější je jenom v okolí Brna (Kavky, Stránská skála, Hády) a Ústí nad Labem. Výskyt byl zaznamenán ve fytogeografických okresech: Jihomoravská pahorkatina (3), Moravský kras (1), Plzeňská pahorkatina (1), Svojšínská pahorkatina (1), Znojensko-brněnská pahorkatina (1), Zlínské vrchy (1). Květena ČR udává i další okresy: Lounsko-Labské středohoří (Těchlovice), Tereziánská kotlina (Břežany nad Ohří), Džbán (Čelechovice), Středočeská tabule (Svinařov), Český kras (Korno), Východní Polabí (Libiny u Semonice), Pavlovské kopce (Tabulová hora u Klentnice), Tachovská brázda (Domažlice), Křivoklátsko (Žloutkovice), Střední Povltaví (Kobylníky v údolí Vltavy), Verneřovické středohoří (Březí, Průčelí, Kojetice), Moravské podhůří Vysočiny.

PŘÍČINY OHROŽENÍ

Tento druh je ohrožen nejenom díky řídkému výskytu, ale i proto, že v chráněných lesostepních územích bývá odstraňován spolu s jinými statnými druhy růží, od kterých není bohužel rozlišován.

SEZNAM LITERATURY

JIČÍNSKÁ D., 1975. *Diversity of pollination in some Rosa species*. Preslia, 47, 267-274.

JIČÍNSKÁ D., 1976. *Autogamy in various species of the genus Rosa*. Preslia, 48, 225-229.

KLÁŠTERSKÁ I., 1969. *Cytology and some chromosome numbers of Czechoslovak roses I*. Folia geobotanica et Phytotaxonomica, 4: 175-189.

KLÁŠTERSKÁ I., KLÁŠTERSKÝ I., 1974. *Cytology and some chromosome numbers of Czechoslovak roses II*. Bot. Not., 127: 328-337.

KONČALOVÁ M. N., KLÁŠTERSKÝ I., 1974. *Cytology and some chromosome numbers of Czechoslovak roses III*. Folia geobotanica et Phytotaxonomica, 13: 67-93.

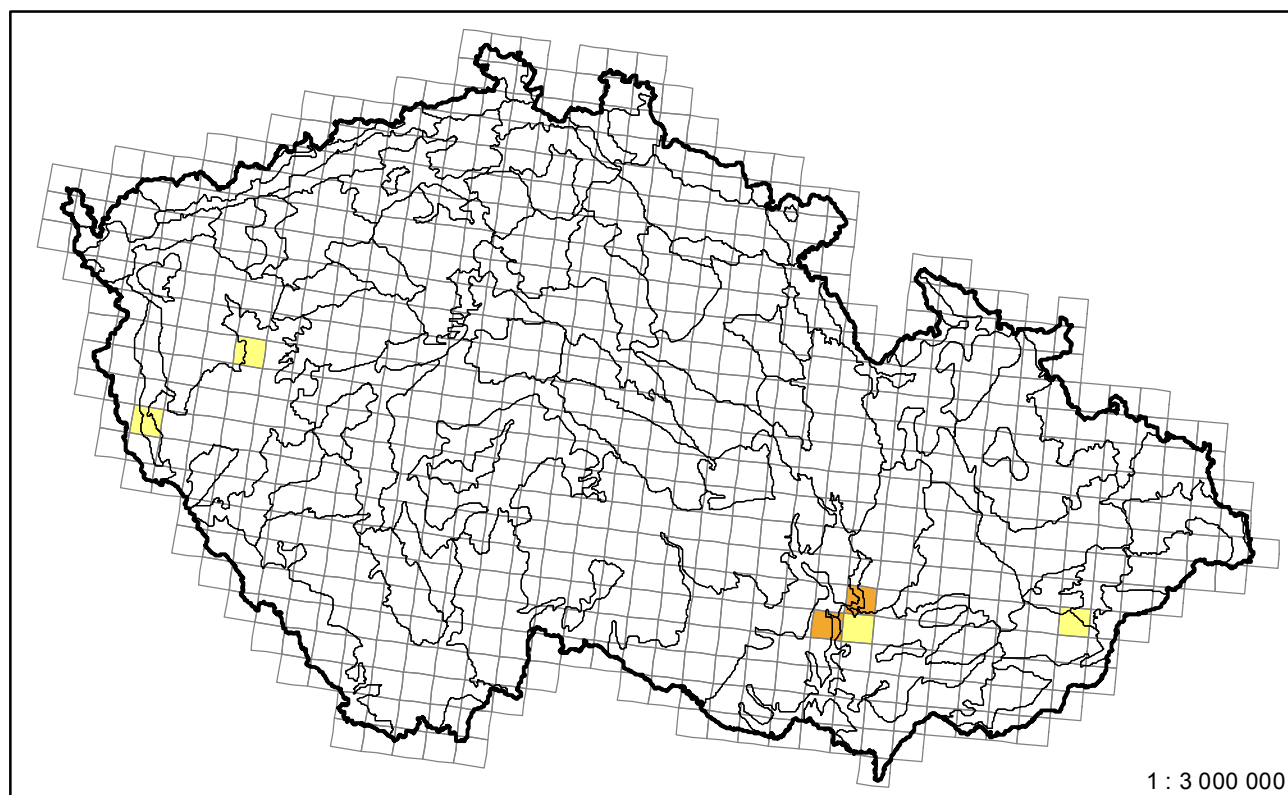
KONČALOVÁ M. N., 1975. *Studies in rose pollen II. Branched pollen tubes*. Preslia, 47, 111-116.

VĚTVIČKA V., 1995. *Rosa L. – růže*. In: Slavík, B. (ed.): Květena České republiky 4. Academia, Praha: 206-233.

WRONSKA-PILAREK D., JAGODZINSKI A. M., 2011. *Systematic importance of pollen morphological features of selected species from the genus Rosa (Rosaceae)*. Plant Syst Evol 295: 55–72

Výskyt do roku 2000

počet lokalit 1 2

Výskyt po roce 2001

